

Kirjaesittelyt

Politiikan journalismin tila Suomessa

Politiikan journalismin tila Suomessa jatkaa Turun yliopiston Eduskuntatutkimuksen keskuksen julkaisujen sarjaa, jossa luodetaan suomalaisen nykypolitiikan ja median suhteita. Kirja perustuu kahtalaiseen empiiriseen aineistoon: ensimmäinen puolisko keskittyy valtamedian sisällönanalyysiin ja jälkimmäinen tapausanalyysiin, jotka tukeutuvat myös politiikan toimittajien haastatteluihin.

Sisällönanalyysin otos koostuu neljästä kuukauden mittaisesta jaksosta vuosilta 2008–2009. Aineistona on sanoma- ja aikakauslehdissä ja television pääkanavilla otosjaksoina julkaistu politiikan journalismiksi luokiteltu materiaali. Mukaan on valittu kiitettävän laaja joukko erityyppisiä viestintävälineitä. Määrällisen analyysin tavoitteena on ehkäistä ”muutosharhaa” eli nostaa esiin politiikan journalismin pysyviä piirteitä. Analyysi osoittaaakin suomalaisen median käsittelevän edelleen varsin monipuolisesti politiikkaa.

Tapausanalyysissä Ville Pitkänen pohdii journalismin yhteiskunnallista tehtävää ja internetin haasteita politiikan journalismille. Mari K. Niemi puolestaan tarkastelee henkilölähtöistä politiikan julkisuutta vuoden 2008 SDP:n puheenjohtajakisassa, kuntavaaleissa ja kevään mediakohuissa. Keskeyttämällä erityiseen tapaus tutkimukset haastavat määrällisen analyysin ajatuksen politiikan journalismin pysyvyydestä. Journalismin perusvirran sijaan mieleen jäävät kuitenkin lopulta kohujulkisuus ja journalismin haasteet, kuten kiire, kaupallisuuden paine ja internetin uudet viestinnän muodot.

Journalismin muutosta ei voi empiirisesti arvioida vain nykyhetken keskittyvien aineistojen perusteella, vaan pitäisi tehdä ajallista vertailua. Aiheiden ja henkilöiden painoarvosta uutisvirrassa on myös vaikea saada kuvaa, kun kaikki jutut asettuvat tilastoissa samanarvoisiksi. Laaja kuvitettu juttu

saattaa olla näkyvyyden kannalta paljon merkittävämpi kuin pikku-uutinen, vaikka politiikon nimi esiintyisi jälkimmäisessä monta kertaa ja jälkimmäisessä vain harvoin.

Sinänsä määrällisen sisällönanalyysin luokittelurunko vaikuttaa punnitulta ja monipuoliselta. Sen sijaan toimittajahaastattelujen toteutuksesta ja lähtökohdista annetaan melko ylimalkaiset tiedot, joten lukijan on vaikea arvioida haastattelujen käyttöä tapaus tutkimuksissa. Edellä esitetystä kriittistä huolimatta *Politiikan journalismin tila Suomessa* tuottaa tärkeää empiiristä tietoa suomalaisen nykymedian tavoista käsitellä politiikkaa ja tallentaa varsin monipuolisesti Suomen mediassa parina viime vuotena politiikasta käytyä keskustelua.

Pernaa, Ville; Niemi, Mari K. & Pitkänen, Ville (toim.) (2009). *Politiikan journalismin tila Suomessa*. Turun yliopisto: Kirja-Aurora, 258 s.

Juha Herkman